

3. *Fluor mineralis viridis.* LINN. *Syst. nat. III.*
p. 128.

Eo quidem nomine nunquam, at pretiosiori smaragdi nomine exornatus quondam saepius in scatulis pharmacopoeorum occurrens, cum smaragdo genuina merito exul ex recentiori suppellectili medica.

C. TALCOSA E.

LINN. *Syst. nat. III.* p. 68 sqq.

I. P V R A E.

- I. *Magnesia alba, Magnesia salis, Magnesia nitri, Panacea solutiua, vel anglica, vel antihypochondriaca, Puluis Sentinelli, Puluis Comitum de Palma, Laxatiuum polychrestum, Terra salis Sedlitzensis,* eo puritatis gradu, quo medicis inferuire vsibus potest, nullibi in naturae sinu prostat, arte potius chemica ex sale amaro anglico aqua dissoluto, ope salis lixiuiosi affusi, aut ex lixiuiis ab excoctione salis communis nitriue superstitibus, nunc expulsionem humoris caloris ope peracta et ad siccitatem usque deducta, atque insequente ignis candentis, qui acidum inhaerens dissipet, actione, nunc facta per lixiuium cinerum vulgarium vel clauellatorum terrae praecipitatione secreta: Inest enim aquae fontium salorum aequae ac marinae acido eidem iuncta, quod partem salis communis constituit, creberrime magnesia alba, alias purior, alias terra calcarea inquinata, post salis ipsius ex-

B 2

coctio-

coctionem dissoluta adhuc permanens: Similiter inhaeret frequentius eius acido nubens terrae, ex qua nitrum excoquitur, et vna cum hoc ipso in aquam ingreditur, ex qua pari modo extrahi potest.

At, quae in officinis venalis est magnesia, mirifice differt (GEHLER progr. de magnesia officinalis insigni differentia. Lips. 1779.). Sunt, qui eo nomine vendunt terram mere gipseam (EHRHART ap. BALDINGER *n. Magaz. für Aerzte*. Vol. 4. f. 4. p. 310. et HASSE in *neuesten Entdeckungen in der Chemie* T. III. p. 75.), fraude vix credibili, quum haec cum acidis affusis neque effervescat, neque facile in iis solvatur; vendunt alii magnesiam, aut gypso aut terra calcaria inquinatam, casu posteriori tanto frequentiori, quod muriae nitri et falis communis, ex quibus saepissime impetratur haec magnesia, praeter eam ut plurimum quoque continent terram calcariam pariter acido solutam, tam frequenti, ut merito inter causas referatur, quae effecerunt, ut diu pro terra calcaria haberetur, donec primus FR. HOFFMANNUS (Observation. physico-chymic. selectior. Hal. 1736. 4. l. 2. obs. 2. p. 107 sqq.) ingens inter utramque intercedens discrimen olfaceret, feriori maturiorique scrutinio BLACKII (Physical and literary essays of the Societ. of Edinb. 2. 1756. n. 8. p. 157.) MARCGRAEII (Mém. de l'Acad. roy. des sc. et bell. lett. à Berl. ad ann. 1759. n. 3. p. 119.) MONNETI (traité des eaux minerales. à Paris, 1768. p. 323 sqq.) BERGMANI (in diss. Vpsl. 1775 habita, recusa in opusc.

opusc. phys. et chemic. Holm. Upsal. et Aboae. 8. Vol. I. 1779. p. 365 sqq.) MACQUERI (Histoir. de la Societ. royal. de Medec. à Paris ad ann. 1779. p. 231 sqq.) aliorumque euidentius comprobatum.

Mistura vero illa terrae calcariae facile patet; quando solutae in salis communis acido meraciori magnesia vitrioli quod vocant oleum, vel acetosellae sal per cineres clauellatos in sale medium perfectum conuersus et in aqua distillata dissolutus intillatur, pelluciditas eius non turbatur, si quidem pura fuerit magnesia; lactis vero colorem et opacitatem statim induit, si quid calcariae terrae intermistum fuerit, quae quippe vtrique acido nubens selenitae parum solubilis forma praecipitatur.

Neque difficile detectu est gypsum in magnesia latens, vtpote quod connubium cum acidis respiciens, si magnesia salis communis, vti quidem audit, spiritui iniiciatur, indissolutum perstat: Idem etiam contingit, si argillacea terra deprauata sit, quod quidem aliquando euenire testis est I. C. G. SCHAEFFER (diss. de magnesia. Argent. 1774. 4. §. 8. p. 9.), aut si a cineribus clauellatis, qui, prouti vulgo veneunt, rarissime ea terra carent, ad praecipitandam ex muria aut sale amaro magnesiā adhibitis, terrae filiceae, (HEYER chem. Journ. 3. p. 69.), aut eo quod minus sollicitè facta fuit terrae praecipitatae elotio, tartari vitriolati, quem appellant, portio in magnesia remanserit; ab vtroque posteriori consortio asperitatem quandam tactui factis sensibilem, a puriori magnesia longe alienam, adipiscitur.

B 3

Cui

Qui liberalius, quam par est, affundunt muriae aut salis amari solutioni ad separandam hanc terram lixiuium cinerum, aliud non raro, nisi maxime sollicita elotio accedat, magnesia inducunt vitium, vt scilicet portio salis lixiuiosi in illa supersit, quod facile cognoscitur, si talis magnesia cum rhabarbari puluere commiscetur; huius enim flauedo a magnesia pura non mutatur, ab illa vero, quae memorata labe afficitur, statim exaltatur (KELS *chem. Annal.* 1788. 1. p. 513.), aliquando sapor, qui magnesia, quemadmodum omni terrae, nullus, saltem lixiuiosum inhaerentem prodit: sapore quoque, at longe alio, amaro potius, interdum ferit linguam magnesia ex muria exsiccata atque excandefacta, qui quidem parandi modus olim frequentissimus fuisse videtur (M. B. VALENTINI *diff. de magnesia alba ad LEIBNIZIVM, recul. prax. medic. infallib. Francof.* 1711. 4. p. 711. SLEVOGT *diff. de magnesia alba. Jen.* 1709. 4. I. A. WEDEL *prop. inaug. de magnesia alba compendiose paranda. Jen.* 1732. 4. FR. HOFFMANN *l. c.* p. 106.) confecta, remanente scilicet acidi portione, quod cum terra salis amari speciem prognerat, repetita cum aqua coctione et detegendum et separandum.

Est autem magnesia, si quidem rite parata sit, niuea, leuissima, adeo laxa cohaerens, vt digitos tangentes inquinet, ignis vi nulla in calcem viam conuertenda; cum acidis vehementer effervescit, illaque, si quidem ea faturentur, in salia saporis amari, aluum stimulantia, commutat; cum vitrioli acido in salem abit, aqua facillime dissolvendum.

Quam-

Quamuis primo in Germania per SIBOLDVM, archiatrum Magdeburgensem (teste FR. HOFFMANNO l. c. p. 106.) parata fuerit, forsitan per amicum eius laborumque socium HELWIGIVM, varias postea terras peruagantem conficiendi arcano modo in aliis quoque Europae regionibus ad alios perlato, eius tamen fama, demum circa annum 1700, primum Romae increbuit, ubi (teste BRAVN apud VALENTINI l. c. p. 724.) a Batauo quodam apollata in monasterio quodam praeparabatur, et per archiatrum caesareum COEFERLE, in Germaniam reducem, Viennam, et inde in reliquas Germaniae partes deferebatur.

Quum acidum absorberi et obtundi per magnesiã albam tot experimentis extra intraque corpus viuum captis euicium sit, eximiam opem praestat in iis malis, quae ab acido in primis viis dominante, infantes atque adultos, inter hos potissimum hypochondriacos toties vexante, natales ducunt, (H. I. RUPERTI diss. magnesiã albae alcalinae proprietates ac virtutes proponens. Helmst. 1772. 4. p. 27.), digestionẽ deprauata, ardore ventriculi, vomitu nimio, flatulentia, alui obstipatione, capitis doloribus, conuulsionibus, epilepsia, eo certe in casu antepileptici titulo multo magis digna, quam sesquipedales illae veteribus tritae formulae, ex terris calcariis, praesertim animalibus, conflatae.

Non enim absorbet modo acidum in ventriculo atque intestinis obuim magnesia, sed cum eo in salem abit, qui aluum blande, tuto, absque omni

exaeftuatione ducit, vt igitur faburra acefcens non infringatur modo, verum eodem remedio quoque euacuetur; eo certe fole in cafu (confentientes habeo FR. HOFFMANN l. c. p. 108, Clariff. HAHNEMANN in traduétione libri MONROANI *chemifch - pharmaceutifche Arzneymittellehre*. Leipzig. 8. Vol. I. 1791. p. 341.) medicaminis laxantis nomen meritura, quam magnesia virtutem tanquam in terra ipfa et fola delitefcentem Veteres (v. inter alios M. B. VALENTINI l. c. p. 729 fqq.) collaudarunt.

Exhibetur autem magnesia infantibus quinquennibus et minoribus ad grana decem, maioribus vsque ad drachmam dimidiam, adultis a fcrupulo ad duas vsque drachmas, infantibus faccharo, foeniculi femine, etiam faccharo *incruffato* condita, aut emulfionibus adiecta, aut fi princeps medici finis eo tendat, vt aluum laxet, mercurio dulci vel cinereo, pulueri ialapae vel rhabbari, aut fyrupo rhabbari iuncta.

Continet vero magnesia cruda multum (ex calculo BERGMANI l. c. §. IV. p. 373. quartam fui ponderis partem) aëris fixi, qui in eius cum acidis confictu egressus indolem elasticam recuperat, et fi quidem illud in primis viis contingit, ventriculum atque inteflina expandit; hinc iam SLEVOGT (l. c.) et FR. HOFFMANN (l. c. p. 112.) conquefti funt, ab vfu eius flatulentias et morficationes in imo ventre infecutas fuiffe, qui effectus vtique expulfione aëris fixi per ignem candentem praeuertiri potest, ideo

Magne-

Magnesia vsta, calcinata siue *pura* medicis placet, quae tardius vtique, at sine efferuelcentia, et, nisi forte (MOENCH *systematische Lehre von den Arzneimitteln*. Marburg 1789. 8. p. 166.) nimium perpeffa fuerit ignem, perfecte soluitur, ita vt dimidio minor portio sufficiat saturando acido, quam crudae; sufficit ergo dimidio minor terrae vstae portio laxandae aluo; hinc aegris et infantibus potissimum in flatulentiam procliuibus apprime con- ducit, modo probe caueatur, ne magnesia aut gypso, aut calce aut sale lixiuioso adulterata sit.

Inest praeterea magnesiae huic vstae vis putredinem arcendi, primo quidem a TH. HENRY (*Experiments and observations on the following subjects etc.* London. 1773. 8.) in carne atque bile bouina contra putredinem defendenda obseruata, postea a I. CHR. G. SCHAEFFERO (*diff. de magnesia*. Argentor. 1774. 4. p. 21 sqq.) experimentis in sanguine humano captis, et IOH. FR. BILHVER (*diff. de magnesia cruda atque calcinata*. Tubing. 1779. 4. p. 36 sq.), aliis in vitello ouorum, carne bileque bouina institutis confirmata; posterior adeo huius terrae vstae vsu corpora eadem iam putrescentia feliciter restituit.

2. IMPVRAE.

LINN. *Syst. nat.* III. p. 68 sqq.

I. *Talcum officinale* s. *cosmeticum*. LINN. *Syst. nat.* III. p. 69.

Olim tum crudum tum vstum in pollen tenerrimum comminutum nunc solum, nunc

B 5 pigmento

pigmento rubro intertrito tinctum cum aqua aut unguento odoratis impositum inter cosmetica relatum, perinde ac oleum a talco denominatum, cuius vires a sale lixiuioso procedunt, in officinis superfluum.

2. *Lapis nephriticus.* LINN. *Syst. nat. III. p. 71.*

Quondam magni habitus lapis omni odore orbis, et neque aqua neque acidis, nisi bulliente aestu fosis, solubilis. Praecauere morbos, in quos tenelli infantes a nimio terrore incurrunt, modo in cordis formam caesus iis ante pectus suspendatur, perhibitum; carpo renumue regioni si alligetur, aut a drachma dimidia ad integram ingeratur, nephritidi mederi creditum: Merito ex pharmacopoliis hodiernis exul.

3. *Amianthus.* LINN. *Syst. nat. III. p. 72. 73.*

Alumen plumosum.

Vi mechanica irritans; hinc olim extrinsecus in paralyfi adhibitum; hodie a medicis neglectum.

D. TERRAE ARGILLACEAE.

LINN. *Syst. nat. III. p. 133 sq.*

I. P V R A.

Terra aluminaris, ex alumine in aqua dissoluto cinerum clauellatorum ope praecipitata, nondum quidem in officinas recepta, sed medicorum attentione quam maxime digna, (MONRO I. c. *et qui eius libri in germanorum sermonem translationem*

nem